

בלמ"ס

34.0201
פקודות מסכ"ל, 20 יולי 82

פרק משנה 2

ש ב ת ו מ ו ע ד י ם

34.0201 שבתות, הימים הנוראים, מועדים, חגים וימי צום בצה"ל

תוקף סעיפים 1 עד 40 מה- 29 בדצמבר 2005

פרק א - כללי

1. הוראות בדבר פעילות הצבא בשבתות, בימים הנוראים, במועדי ישראל ובחגי ישראל, מפורטות בהפ"ע [3.0903](#) ופקודה זו באה להשלים את האמור בה.

תוקף סעיף וא רבתי מה- 12 במארס 2007

- א1. הוראות בדבר זכויותיהם של חיילים בני העדות הלא-יהודיות מפורטות בפ"מ [34.0310](#).
2. באחריות הרב הצבאי היחידתי, ובהיעדרו - סגל הדת, לפרסם את מועדי השבתות, המועדים, הימים הנוראים, החגים וימי הצום, את שעות כניסתם ויציאתם, את זמני התפילות ומשכיהן (כמפורט בפ"מ [34.0301](#)) ואת זמני הטקסים הנערכים על-פי פקודה זו, בפקודות השגרה של היחידה, אשר יובאו לידיעת חיילי היחידה באחריות מפקדיהם.
3. יש לשחרר את החיילים מפעילות, לפחות שעה לפני כניסת השבת, המועד והימים הנוראים, כך שיוכלו להשלים את כל הכנותיהם לימים אלו בטרם כניסתם.
4. הוראות בדבר הופעה ולבוש בהתאם לדיני ישראל ולמסורת ישראל מעוגנות בפ"מ [33.0501](#) ובהק"א-33-05-01.

פרק ב - שבתות

5. שבת מתחילה בכל יום שישי לפני שקיעת החמה ומסתיימת ביום שבת עם צאת הכוכבים.
6. בכל יחידות צה"ל ובמתקניו בהם מתקיימות ארוחות סדירות ייערכו בליל שבת סעודות חגיגיות לכל חיילי היחידה, לפי מסורת ישראל.

פרק ג - הימים הנוראים

ראש השנה

7. ראש השנה מתחיל בכל שנה ביום כ"ט באלול לפני שקיעת החמה ומסתיים ביום ב' בתשרי עם צאת הכוכבים.
8. בכל יחידות צה"ל ובמתקניו בהם מתקיימות ארוחות סדירות ייערכו בימי ראש השנה, בערבים ובצהריים, סעודות חגיגיות לכל חיילי היחידה, לפי מסורת ישראל.

יום הכיפורים

9. יום הכיפורים מתחיל בכל שנה ביום ט' בתשרי, עשר דקות לפני שקיעת החמה, ומסתיים ביום י' בתשרי עם צאת הכוכבים.
10. ארוחת הערב לכלל החיילים בליל יום הכיפורים תוגש ביחידות צה"ל ובמתקניו שעה אחת, לפחות, לפני כניסת הצום, ותהווה סעודה מפסקת לחיילים הצמים.
11. קנטינות, מזנונים, מטבחים וחדרי אוכל הפועלים במחנות ובמתקנים צבאיים יהיו נעולים ביום הכיפורים. מנת מזונם של החיילים אשר אינם צמים ביום הכיפורים תוכן בערב יום הכיפורים, לפני כניסת הצום.

פרק ד - מועדי ישראל

12. בכל יחידות צה"ל ובמתקניו בהם מתקיימות ארוחות סדירות ייערכו בליל מועדי ישראל סעודות חגיגיות לכל חיילי היחידה, לפי מסורת ישראל.

חג הסוכות

13. חג הסוכות מתחיל בכל שנה ביום י"ד בתשרי לפני שקיעת החמה ומסתיים ביום כ"א בתשרי עם צאת הכוכבים.
14. באחריות מפקד המחנה להקים סוכה ליד כל חדר אוכל, לפי דיני ישראל ובהתאם להנחיות הרב היחידתי, אשר תעמוד בכל ימי חג הסוכות. על היחידה להעמיד לרשות מפקד המחנה אמצעים מתאימים לצורך בניית הסוכה.
15. כל מפקד אחראי לכך שלכל חייל הכפוף אליו והחפץ בכך, יתאפשר לאכול בסוכה בימי חג הסוכות.
16. באחריות הרב היחידתי, ובהיעדרו - באחריות סגל הדת, לוודא שיהיו ארבעת המינים בבית הכנסת של היחידה.

שמיני עצרת (שמחת תורה)

17. שמיני עצרת (שמחת תורה) מתחיל בכל שנה ביום כ"א בתשרי לפני שקיעת החמה ומסתיים ביום כ"ב בתשרי עם צאת הכוכבים.

חג הפסח

18. חג הפסח מתחיל בכל שנה ביום י"ד בניסן לפני שקיעת החמה ומסתיים ביום כ"א בניסן עם צאת הכוכבים.
19. מיום י"ג בניסן, בשעה 09:00, לא ימצא חמץ בבסיסי צה"ל ובמתקניו וזאת עד לצאת חג הפסח.
20. בכל המטבחים ובחדרי האוכל שבבסיסי צה"ל ובמתקניו יבוער החמץ ויוכשרו כלי המטבח והאוכל עד ליום י"ב בניסן, בשעה 18:00.
21. בשנה בה י"ד בניסן חל ביום שבת או ביום ראשון, רשאית הרבנות הצבאית הראשית להקדים את המועדים המצוינים בסעיפים 19 ו-20 לעיל.
22. בליל פסח, י"ד בניסן, יתקיים בכל יחידות צה"ל ובמתקניו סדר פסח מסורתי לכל חיילי היחידה. כל מפקד אחראי לכך שלכל חייל הכפוף אליו והחפץ בכך יתאפשר להשתתף בסדר הפסח.

חג השבועות

23. חג השבועות מתחיל בכל שנה ביום ה' בסיוון לפני שקיעת החמה ומסתיים למחרת ביום ו' בסיוון עם צאת הכוכבים.

פרק ה - חגים

חג החנוכה

24. חג החנוכה מתחיל בכל שנה בליל כ"ה בכסלו ומסתיים ביום ג' בטבת.
25. באחריות סגל הדת של היחידה לערוך בימי החנוכה טקס הדלקת נרות בכל יחידות צה"ל ומתקניו. אם אין ביחידה סגל דת, יישא באחריות האמורה קצין או נגד אשר מונה לכך על ידי מפקד היחידה. כל מפקד אחראי לכך שלכל חייל הכפוף אליו והחפץ בכך, יתאפשר להשתתף בטקס זה.

חג הפורים

26. חג הפורים חל בכל שנה ביום י"ד באדר, ובירושלים - ביום ט"ו באדר. בשנה מעוברת, יחול החג בחדש אדר ב'. בשנה שבה ט"ו באדר חל בשבת, חל החג בירושלים ביום י"ד באדר.
27. לחיילים החפצים בכך יתאפשר להשתתף בקריאת המגילה בחג הפורים, בהתאם לאמור בפ"מ [34.0301](#).

פרק ו - ימי צום

28. כל חייל החפץ בכך רשאי לצום בכל אחד מימי הצום המפורטים בסעיף 9 לעיל ובסעיפים 31 ו-32 להלן. חייל שצם ישוחרר מכל פעילות במשך שעות הצום.
29. קצין הלוגיסטיקה היחידתי אחראי לדאוג לכך שלכל חייל שצם, תוגש ארוחה חמה לפני כניסת הצום ומיד בסיומו. מפקדו של חייל אשר צם בימי הצום כאמור, אחראי לכך שלחייל יתאפשר לסעוד סעודות אלה.

בלמ"ס

34.0201
פקודות מטכ"ל, 20 יולי 82

30. בהתאם לאמור בהק"א 33-05-01, במהלך יום הכיפורים ותשעה באב רשאי כל חייל החפץ בכך לנעול נעליים שאין בהן חלקי עור.

צום גדליה, עשרה בטבת, תענית אסתר, שבעה עשר בתמוז

31. ימי הצום המפורטים להלן מתחילים עם עלות השחר בתאריכים המצויינים בציודים ומסתיימים 30 דקות לאחר שקיעת החמה:

- א. צום גדליה - ג' בתשרי (אם ג' בתשרי חל בשבת, נדחה הצום ליום ראשון שלאחריו);
- ב. עשרה בטבת - י' בטבת;
- ג. תענית אסתר - י"ג באדר (אם י"ג באדר חל בשבת, מוקדם הצום ליום חמישי שלפניו). בשנה מעוברת, חל הצום באדר ב';
- ד. שבעה עשר בתמוז - י"ז בתמוז (אם י"ז בתמוז חל בשבת, נדחה הצום ליום ראשון שלאחריו).

צום תשעה באב

32. צום תשעה באב מתחיל ביום ח' באב (אם תשעה באב חל בשבת, נדחה הצום ליום ראשון שלאחריו), עשר דקות לפני שקיעת החמה ומסתיים ביום ט' באב, 30 דקות לאחר שקיעת החמה.

33. ארוחת הערב לכלל החיילים בליל תשעה באב תוגש ביחידות צה"ל ובמתקניו שעה אחת, לפחות, לפני כניסת הצום, ותהווה סעודה מפסקת לחיילים הצמים.

34. בתשעה באב אין לקיים במחנות צה"ל ובמתקניו פעילות בידור, הווי או תרבות. כמו כן, קנטינות ומזנונים הפועלים במחנות צה"ל ובמתקניו יהיו נעולים ביום זה.

פרק ז - מעליות שבת

35. בפרק זה: "מנגנון פיקוד שבת" - כהגדרתו בחוק התקנת מעליות שבת בבניינים ציבוריים ובבנייני מגורים (הוראות ותיקוני חקיקה), התשס"א-2001.

36. בכל בניין, אשר הקמתו החלה לאחר יום 29 בדצמבר 2005, שבו מותקנת יותר ממעלית אחת יותקן באחת המעליות מנגנון פיקוד שבת.

37. בכל בניין שבו מותקנת יותר ממעלית אחת ובאחת המעליות מותקן מנגנון פיקוד שבת, תופעל המעלית כמעלית שבת בכל הקומות בשבתות, בימים הנוראים ובמועדי ישראל, למעט ימי חול המועד, מחצי שעה לפני כניסתם עד לחצי שעה לאחר יציאתם. באחריות מפקד הבניין או המתקן הצבאי לאפשר לכל חייל החפץ בכך את השימוש במעלית, אשר הופעלה כמעלית שבת.

פרק ח - חריגים

תוקף סעיף 37א רבתי מה- 29 במאי 2006

37א. בפרק זה: "פעילות מבצעית" - פעילות לחימה, מארבים ופשיטות, לרבות סיוע ליחידות המבצעות פעילות זו.

38. על אף האמור בסעיפים 6, 8, 10, 12 ו-22 לעיל, במחנות ובמתקנים רבי-יחידות, כהגדרתם בפ"מ 9.0103, ניתן לערוך סעודה או סדר פסח אחד לכל היחידות השוכנות במחנה ובמתקן - הכול בתנאי שלכל חיילי היחידות השוכנות במחנה או במתקן יש אפשרות להגיע לסעודה או לסדר הפסח באופן סביר ובמועדים שנקבעו לקיומם. במחנה או במתקן שבו קיימת יחידה המרוחקת ממקום קיום הסעודה או סדר הפסח יש לקיים סעודה או סדר הפסח גם ביחידה זו, בהתאם לאמור בסעיפים 6, 8, 10, 12 ו-22 לעיל.

39. קצין בדרגת אל"ם ומעלה מוסמך לאשר ביחידות הכפופות לו חריגה מהוראות פקודה זו כמפורט להלן:

א. לא לאפשר לחיילים להשתחרר מפעילות לפני כניסת השבת, המועד או הימים הנוראים, בהתאם לאמור בסעיף 3 לעיל;

ב. לא לקיים סעודה חגיגית או לא לאפשר לחייל להשתתף בסעודה חגיגית, בהתאם לאמור בסעיפים 6, 8 ו-12 לעיל;

ג. לא להקים סוכה, בהתאם לאמור בסעיף 14 לעיל;

בלמ"ס

- ד. לא לאפשר לחיילים לאכול בסוכה, בהתאם לאמור בסעיף 15 לעיל;
- ה. לא לאפשר לחייל להשתתף בסדר פסח, בהתאם לאמור בסעיף 22 לעיל;
- ו. לא לקיים טקס הדלקת נרות או לא לאפשר לחייל החפץ בכך להשתתף בטקס זה, בהתאם לאמור בסעיף 25 לעיל;
- ז. לא להפעיל מעלית כמעלית שבת, בהתאם לאמור בסעיף 37 לעיל - לתקופה שלא תעלה על 96 שעות.
40. קצין בדרגת אלוף ומעלה מוסמך לאשר ביחידות הכפופות לו חריגה מהוראות פקודה זו כמפורט להלן:
- א. לא לקיים סעודה מפסקת, בהתאם לאמור בסעיפים 10 ו-33 לעיל;
- ב. לא לקיים סדר פסח, בהתאם לאמור בסעיף 22 לעיל;
- ג. לא לשחרר מפעילות חייל שצם בימי הצום, בהתאם לאמור בסעיף 28 לעיל.

תוקף סעיף 41 מה- 29 במאי 2006

41. לא יעשה קצין שימוש בסמכויותיו לפי סעיף 39 לעיל אלא כשהדבר דרוש עקב פעילות מבצעית, ולאחר שהתייעץ עם הרב הצבאי הפיקודי, הזרועי או האגפי הרלוונטי. כן, לא יעשה קצין שימוש בסמכויותיו לפי סעיף 40 לעיל, אלא כשהדבר דרוש עקב פעילות מבצעית ולאחר שהתייעץ עם הרב הצבאי הראשי.